

وضعیت سالن‌های سینما در کشور (سال ۱۳۹۷)

در سال ۱۳۹۶ و ۱۳۹۵ گزارش‌هایی درباره وضعیت مکان‌های نمایش آثار سینمایی، پراکندگی در سطح کشور و وضعیت مالکیت آنها، تولید و منتشر شده بود. در این گزارش، به عنوان نسخه روزآمد گزارش‌های قبلی، آخرین تغییرات در ساخت و توسعه مکان‌های نمایش فیلم در کشور، با همان چارچوب ارائه شده است. این گزارش توسط محمدحسین فرج با همکاری فاطمه رضایی و ابراهیم غلام‌پور آهنگر تهیه و تدوین شده است.

در سال‌های اخیر ایجاد سالن‌های نمایش به جهت کمی و کیفی به یکی از اولویت‌های صنعت سینمای کشور بدل شده است. اگر چه تلاش‌های صورت گرفته از سوی بخش خصوصی در مسیر تبیین شده از سوی سازمان سینمایی، جدی و قابل تأمل بوده است و در مقایسه با گزارش سال ۱۳۹۵ به خوبی مشهود است، اما هنوز از میانگین آمار جهانی در این حوزه دور هستیم. قابل ذکر است که گزارش‌های سال ۱۳۹۶ و سال ۱۳۹۷ بر مبنای جمعیت اعلام شده در سرشماری سال ۱۳۹۵ تنظیم گردیده است. در پایان سال ۱۳۹۷ تعداد ۲۳۱ سینما، ۸۳ مجتمع، ۹ سالن و ۱۸ فرهنگسرا در کشور وظیفه نمایش فیلم‌ها را با فراهم آوردن ۵۹۶ سالن و ۱۵۷۷۰۷ صندلی در کل کشور برعهده داشته‌اند همچنین تعداد ۴۳ سینمای سیار به نمایش فیلم بصورت غیر ثابت پرداخته‌اند.

براساس آمار جمعیتی، نسبت جمعیت به سینما در کشور برابر با ۲۳۴۳۸۸ نفر و در خصوص سالن‌ها برابر با ۱۳۴۱۰۴ نفر می‌باشد. این ارقام نشان از رشد ۵ و ۴ درصدی در عنوان سینما و سالن در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ دارد (که با در نظر گرفتن جمعیت افزایش یافته، بیشتر از این رقم می‌باشد). در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵ رشد این ارقام بطور میانگین سالانه ۷٪ بوده که در سال ۱۳۹۶ از رشد قابل توجهی برخوردار گردیده است و به نظر می‌رسد سرعت رشد به شرایط قبلی بازگشته است.

این رشد در شاخص گنجایش و ظرفیت سالن‌ها (به صندلی) نیز مشهود می‌باشد. در سال ۱۳۹۷ ظرفیت کل از ۱۵۳۴۳۰ صندلی به ۱۵۷۷۰۷ تغییر یافته و نسبت جمعیت به تعداد صندلی از عدد ۵۲۱ نفر برای هر صندلی به عدد ۵۰۷ نفر برای هر صندلی رسیده است (رشدی در حدود ۳٪). همچنین در این سال تعداد ۷۶ سالن به تعداد سالن‌های کشور اضافه گردیده که از افزایش حدود ۱۰٪ در تعداد سالن‌های کشور خبر می‌دهد.

در خصوص تغییرات صورت گرفته در آمار سینماهای کشور از قبیل ساخت و سازها، افزایش‌ها و ... باید گفت که از مجموع ۳۱ استان، ۱۷ استان از این افزایش‌ها و تغییرات بی‌بهره بوده‌اند و تغییراتی در وضعیت تعداد سالن‌های آنها بیش نیامده، به عبارتی تغییرات سال ۱۳۹۷ در ۴۵٪ استان‌های کشور صورت پذیرفته و ۵۵٪ استان‌ها از این اقدامات بی‌بهره بوده‌اند. البته این میزان نسبت به سال ۱۳۹۶ تغییر مسیر داشته است.

در خصوص شهرهای دارای سینما در کشور، مشکلات بسیاری وجود دارد. به عبارتی بین وزارت کشور و ادارات کل استانی آمار یکسانی وجود نداشته و آمار این بخش هر ساله با تغییراتی مواجه می‌باشد. از مجموع ۱۲۲۱ شهر،

۱۹۳ شهر دارای سالن سینما بوده و سایر شهرهای کشور امکان نمایش فیلم را دارا نیستند. به عبارتی حدود ۱۶٪ از شهرهای کشور دارای چنین امکانی هستند. تعداد سالن‌های افزایش یافته در سال ۱۳۹۷ (۷۶ سالن) نسبت به سال ۱۳۹۶ (۱۲۴ سالن) نیز از کاهش رشد ۴۲ درصدی خبر می‌دهد.

در سال ۱۳۹۷ تعداد استان‌های دارای یک سالن نمایش فقط استان ایلام بوده است. استان زنجان با دو سالن، سیستان و بلوچستان و چهار محال و بختیاری با چهار سالن، اردبیل، خراسان شمالی، قزوین و کهگیلویه با پنج سالن، استان‌های هستند که دارای کمترین تعداد سالن (میانگین کشوری ۱۹.۳ سالن برای هر استان) هستند که این امر نشان از نابرابری در توزیع امکانات در نقاط مختلف کشور دارد. البته در این میانگین بحث جمعیتی دخالت ندارد.

شایان ذکر است که در حال حاضر ۴۰۳ سالن سینما با گنجایش ۷۹۳۰۳ صندلی در کشور در حال ساخت است. همچنین مالکیت سالن‌های برای بخش خصوصی حقیقی ۷۶ سینما با ۱۲۲ سالن و ۳۳۵۳۵ صندلی، بخش خصوصی حقوقی ۳۳ سینما با ۱۶۳ سالن و ۲۸۴۶۸ صندلی، بخش دولتی و ارگانی نیز با ۲۳۲ سینما و ۳۱۱ سالن و ۹۵۷۰۴ صندلی مالکیت در سالن‌های کشور را در اختیار دارند.

در پایان باید گفت ۳۲ درصد از مکان‌های نمایش فیلم در کشور دارای مالکیت خصوصی و ۶۸ درصد دارای مالکیت دولتی یا شبه دولتی هستند که افزایش حدود ۲ درصدی در مالکیت مکان‌های نمایش فیلم نسبت به سال ۱۳۹۶ برای بخش خصوصی بوجود آمده است و در سال‌های اخیر ایجاد سالن‌های نمایش به جهت کمی و کیفی به یکی از اولویت‌های صنعت سینمای کشور بدل شده است. اگر چه تلاش‌های صورت گرفته از سوی بخش خصوصی در مسیر تبیین شده از سوی سازمان سینمایی، جدی و قابل تأمل بوده است و در مقایسه با گزارش سال ۱۳۹۵ به خوبی مشهود است، اما هنوز از میانگین آمار جهانی در این حوزه دور هستیم.

قابل ذکر است که گزارش‌های سال ۱۳۹۶ و سال ۱۳۹۷ بر مبنای جمعیت اعلام شده در سرشماری سال ۱۳۹۵ تنظیم شده است. در پایان سال ۱۳۹۷ تعداد ۲۳۱ سینما، ۸۳ مجتمع، ۹ سالن و ۱۸ فرهنگسرا در کشور وظیفه نمایش فیلم‌ها را با فراهم آوردن ۵۹۶ سالن و ۱۵۷۷۰۷ صندلی در کل کشور برعهده داشته‌اند؛ همچنین تعداد ۴۳ سینمای سیار به نمایش فیلم بصورت غیر ثابت پرداخته‌اند.

براساس آمار جمعیتی، نسبت جمعیت به سینما در کشور برابر با ۲۳۴۳۸۸ نفر و در خصوص سالن‌های برابر با ۱۳۴۱۰۴ نفر می‌باشد. این ارقام نشان از رشد ۵ و ۴ درصدی در عنوان سینما و سالن در سال ۱۳۹۷ نسبت به سال ۱۳۹۶ دارد (که با در نظر گرفتن جمعیت افزایش یافته، بیشتر از این رقم می‌باشد) در سال‌های ۱۳۸۴ تا ۱۳۹۵ رشد این ارقام بطور میانگین سالانه ۷٪ بوده که در سال ۱۳۹۶ از رشد قابل توجهی برخوردار گردیده است و به نظر می‌رسد سرعت رشد به شرایط قبلی بازگشته است.

این رشد در شاخص گنجایش و ظرفیت سالن‌ها (به صندلی) نیز مشهود می‌باشد. در سال ۱۳۹۷ ظرفیت کل از ۱۵۳۴۳۰ صندلی به ۱۵۷۷۰۷ تغییر یافته و نسبت جمعیت به تعداد صندلی از عدد ۵۲۱ نفر برای هر صندلی به عدد ۵۰۷ نفر برای هر صندلی رسیده است (رشدی در حدود ۳٪). همچنین در این سال تعداد ۷۶ سالن به تعداد سالن‌های کشور اضافه گردیده که از افزایش حدود ۱۰٪ در تعداد سالن‌های کشور خبر می‌دهد.

در خصوص تغییرات صورت گرفته در آمار سینماهای کشور از قبیل ساخت و سازها، افزایش‌ها و ... باید گفت که از مجموع ۳۱ استان، ۱۷ استان از این افزایش‌ها و تغییرات بی‌بهره بوده‌اند و تغییراتی در وضعیت تعداد سالن‌های آنها بیش نیامده، به عبارتی تغییرات سال ۱۳۹۷ در ۴۵٪ استان‌های

کشور صورت پذیرفته و ۵۵٪ استان‌ها از این اقدامات بی‌بهره بوده‌اند. البته این میزان نسبت به سال ۱۳۹۶ تغییر مسیر داشته است.

در خصوص شهرهای دارای سینما در کشور، مشکلات بسیاری وجود دارد. به عبارتی بین وزارت کشور و ادارات کل استانی آمار یکسانی وجود نداشته و آمار این بخش هر ساله با تغییراتی مواجه می‌باشد. از مجموع ۱۲۲۱ شهر، ۱۹۳ شهر دارای سالن سینما بوده و سایر شهرهای کشور امکان نمایش فیلم را دارا نمی‌باشند به عبارتی حدود ۱۶٪ از شهرهای کشور دارای چنین امکانی هستند. تعداد سالن‌های افزایش یافته در سال ۱۳۹۷ (۷۶ سالن) نسبت به سال ۱۳۹۶ (۱۲۴ سالن) نیز از کاهش رشدی ۴۲٪ خبر می‌دهد.

در سال ۱۳۹۷ تعداد استان‌های دارای یک سالن نمایش فقط استان ایلام بوده است. استان زنجان با دو سالن، سیستان و بلوچستان و چهار محال بختیاری با چهار سالن، اردبیل، خراسان شمالی، قزوین و کهگیلویه با پنج سالن، استان‌های هستند که دارای کمترین تعداد سالن (میانگین کشوری ۱۹.۳ سالن برای هر استان) را دارا می‌باشند. که این امر نشان از نابرابری در توزیع امکانات در نقاط مختلف کشور دارد. البته در این میانگین بحث جمعیتی دخالت ندارد. شایان ذکر است که در حال حاضر ۴۰۳ سالن سینما با گنجایش ۷۹۳۰۳ صندلی در کشور در حال ساخت می‌باشد. همچنین مالکیت سالن‌ها برای بخش خصوصی حقیقی ۷۶ سینما با ۱۲۲ سالن و ۳۳۵۳۵ صندلی، بخش خصوصی حقوقی ۳۳ سینما با ۱۶۳ سالن و ۲۸۴۶۸ صندلی، بخش دولتی و ارگانی نیز با ۲۳۲ سینما و ۳۱۱ سالن و ۹۵۷۰۴ صندلی مالکیت در سالن‌های کشور را در اختیار دارند.

در پایان باید گفت ۳۲ درصد از مکان‌های نمایش فیلم در کشور دارای مالکیت خصوصی و ۶۸ درصد دارای مالکیت دولتی یا شبه دولتی می‌باشند که افزایش حدود ۲ درصدی در مالکیت مکان‌های نمایش فیلم نسبت به سال ۱۳۹۶ برای بخش خصوصی بوجود آمده است.